

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА
щодо проведення моніторингового
дослідження Інститутом післядипломної
освіти
Київського університету імені Бориса
Грінченка
навчальних досягнень учнів 8 класів спеціалізованої
школи №264 м. Києва
з української мови в I семестрі 2022-2023 н.р.

15 грудня 2022 року було проведено моніторингове дослідження навчальних досягнень учнів 8 класів закладів загальної середньої освіти м. Києва в умовах дистанційного та змішаного навчання.

Мета дослідження полягала в з'ясуванні рівня засвоєння учнями тем навчальної програми в I семестрі 2022-2023 н.р. в умовах воєнного стану. Увагу було акцентовано на з'ясування таких основних напрямів:

- рівня сформованості в учнів компетентностей комунікативно доцільно й виправдано користуватися засобами мови в різних життєвих ситуаціях і сферах спілкування;
- рівня знань мовної системи й формування на цій основі базових лексичних, граматичних, стилістичних, орфоепічних і правописних умінь і навичок; здатності учня до аналізу й оцінки мовних явищ і фактів;
- рівня сформованості вмінь розрізняти, аналізувати, класифікувати мовні факти, оцінювати їх з погляду нормативності;
- рівня розвитку вміння використовувати здобуті знання у висловленнях різних типів, стилів і жанрів тощо.

Кількість тестових завдань не перевищувала 20-24, через що кілька менш важливих навчальних тем у тестуванні свідомо було випущено, оскільки рівень їх засвоєння словесник може визначити в усній бесіді.

У процесі аналізу результатів тесту виокремлено чотири рівні навчальних досягнень учнів: *початковий, середній, достатній, високий* (див. таблицю № 1).

8 клас

Рівень засвоєння навчального матеріалу	Очікувані результати навчання учня/учениці
початковий	пояснює лексичне значення фразеологізмів, добирає до них синоніми; визначає лексичні помилки
середній	аналізує будову словосполучень, розрізняє прості та складні словосполучення; знає та визначає частини мови
достатній	знає й розрізняє речення прості й складні, двоскладні й односкладні, визначає види односкладних речень. знає члени речення, способи вираження їх
високий	знає, як ставити розділові знаки в простому двоскладному реченні, пояснює їх пунктуаційними правилами; визначає речення й тексти, у яких допущено лексичні та граматичні помилки; вміє редагувати їх

У моніторинговому дослідженні взяли участь **59 учнів 8-х класів спеціалізованої школи №264.**

Більшість учнів (**66,73%**) продемонстрували достатній та високий рівні засвоєння навчального матеріалу, зокрема:

- знають та пояснюють лексичне значення слів і фразеологізмів (72,5%);
- опанували явище фразеологічної синоніміки (73%);
- визначають й аргументують належність слова до певної групи лексики (80%);
- редагують словосполучення, у яких допущено лексичні (54,2%) та граматичні (74,5%) помилки;
- розуміють і пояснюють різницю між словосполученням і реченням (68,3%); реченням простим і складним (70,5%);
- знають члени речення, способи вираження їх (66%);
- ставлять розділові знаки в простому двоскладному реченні, пояснюють їх пунктуаційними правилами (74,5%);
- розрізняють речення двоскладні та односкладні (61,5%);
- визначають види присудків (68,8%), обставин (55,9%) у реченнях, прикладку як різновид означення (64,4%), способи вираження підмета (69,4%), присудка (69,4%), означень (52,5%), додатків (66%);
- знають види односкладних речень (62,6%).

Водночас результати моніторингу дають підстави стверджувати про наявність певних труднощів, зокрема під час визначення речення з додатком, вираженим у формі інфінітива, правильну відповідь надали на **16,9%** менше учнів, ніж під час визначення додатка у формі займенника; визначили просте речення, ускладнене дієприслівниковим зворотом, з-поміж складних на **25,4%** менше учнів, ніж тих, які визначили просте двоскладне речення з-поміж складних; віднайшли речення зі складеним іменним присудком на **8,4%** менше учнів, ніж тих, хто вказав речення зі складеним дієслівним присудком; визначити речення з поширеним означенням змогли на 5,1% менше учнів, ніж тих, хто правильно визначив речення із додатками; вказати безособове речення змогли на **16,9%** менше учнів, ніж неозначено-особове речення тощо. Такі результати свідчать про певні труднощі в засвоєнні навчального матеріалу учнями.

Рекомендації

За результатами моніторингового дослідження навчальних досягнень з української мови рекомендуємо спланувати та провести уроки з метою усунення прогалин з базових тем, а саме: повторити види односкладних речень, другорядні члени речення, просте речення, ускладнене дієприслівниковим зворотом та лексичну помилку.

Поглиблюючи знання з лексикології, морфології та синтаксису, необхідно приділяти увагу безупинному вдосконаленню орфографічних навичок. Головні причини орфографічних помилок – недостатня сформованість в учнів уміння застосовувати на практиці здобуті знання, відсутність навичок самоконтролю, орфографічної пильності.

Зважаючи на вищевикладене, з урахуванням викладання в умовах воєнного стану, вважаємо, що загалом проведення уроків української мови в дистанційному та змішаному форматі у I семестрі 2022-2023 н.р. у спеціалізованій школі №264 відбулося на належному рівні.